

## Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

### 1774

Vragen van het lid **Vermeer** (BBB) aan de Staatssecretaris van Financiën over *de hoge energieprijzen naar aanleiding van de Iran oorlog* (ingezonden 25 maart 2026).

Antwoord van Minister **Heinen** (Financiën) en van Staatssecretaris **Eerenberg** (Financiën) (ontvangen 24 april 2026).

#### Vraag 1

In de brief aan de Kamer van 16 maart 2026 geeft het kabinet aan de situatie nauwlettend te volgen en de komende periode potentiële maatregelen, inclusief de financiële consequenties, verder uit te werken: kunt u aangeven wanneer de Kamer de uitwerking van deze mogelijke maatregelen kan verwachten<sup>1</sup>?

#### Antwoord 1

Als bijlage bij de brief<sup>2</sup> acties weerbaarheid energieschok is een overzichtstabel opgenomen met mogelijke maatregelen.

#### Vraag 2

In dezelfde brief geeft het kabinet aan dat deze mogelijke maatregelen pas in augustus kunnen worden betrokken bij de bredere besluitvorming over lasten en koopkracht: begrijpt u dat energiestations in de grensregio en energie-intensieve bedrijven nu al onder grote financiële druk staan en dat het voor hen simpelweg niet haalbaar is om tot augustus te wachten?

#### Antwoord 2

Het kabinet begrijpt de zorgen van burgers en bedrijven goed. Op korte termijn neemt het kabinet daarom een aantal maatregelen om de effecten van de economische schok bij burger en bedrijven op te vangen, de weerbaarheid op de langere termijn te vergroten en de onafhankelijkheid van energie uit het buitenland te verminderen. Het kabinet heeft uw Kamer hier op 20 april per brief nader over geïnformeerd. De realiteit is echter ook dat de overheid de effecten van de energieschok niet volledig kan wegnemen. In deze brief gaat het kabinet ook uitgebreider in op met welke scenario's

<sup>1</sup> Kamerbrief Economische impact gewapend conflict Midden-Oosten

<sup>2</sup> Kamerstukken II 2025–2026, 2026Z08364

rekening moet worden gehouden en welke type maatregelen er dan klaarliggen. Dit vraag telkens een zorgvuldige weging.

#### Vraag 3

Kunt u aangeven wat de eerstvolgende mogelijkheid is voor de Kamer om eventuele maatregelen eerder dan augustus te behandelen en te besluiten?

#### Antwoord 3

Op korte termijn neemt het kabinet een aantal maatregelen om de effecten van de economische schok bij burger en bedrijven op te vangen, de weerbaarheid op de langere termijn te vergroten en de onafhankelijkheid van energie uit het buitenland te verminderen. Dit voorstel wordt in de brief nader toegelicht. Het kabinet gaat hierover graag met uw Kamer in gesprek.

#### Vraag 4 t/m 6

Heeft de Staat op dit moment extra inkomsten gegenereerd uit accijnzen en btw op brandstoffen als gevolg van de significant hogere adviesprijzen aan de pomp?

Indien dit het geval is, kunt u inzicht geven in de omvang van deze extra inkomsten?

Kunt u tevens aangeven wat het verwachte overschot zou zijn als deze prijsontwikkeling zich de komende periode voortzet?

#### Antwoord 4 t/m 6

Sinds begin dit jaar is de brandstofprijs sterk toegenomen. Voor het effect op de btw-inkomsten kan onderscheid gemaakt worden tussen een prijseffect en hoeveelheidseffect. Het prijseffect komt doordat als de prijs toeneemt, het btw-bedrag (21% van de prijs) per liter ook toeneemt. Bij de accijnsinkomsten is geen prijseffect zichtbaar, omdat de accijns een vast bedrag per liter is. Tegenover het prijseffect staat het hoeveelheidseffect. Door de hogere prijzen verwacht het kabinet op basis van de literatuur<sup>3, 4</sup> dat sommige consumenten hun gedrag aanpassen, waardoor minder liters brandstof wordt verbruikt. Dit leidt tot een derving aan accijnsinkomsten. Per saldo verwacht het kabinet dat de meeropbrengst in de btw als gevolg van het prijseffect, wordt tenietgedaan of omslaat in een derving door het hoeveelheidseffect in de btw en accijnsinkomsten. Daarnaast spelen er macro-economisch nog andere factoren mee die de omzetbelasting beïnvloeden en er zijn nog geen realisatiecijfers over afgelopen maand beschikbaar. Het kabinet gaat de tankvolumes de komende maanden daarom nauwgezet monitoren. Deze analyse wordt in de brief acties weerbaarheid energieschok nader toegelicht.

#### Vraag 7 en 8

Bent u van mening dat de situatie in het Midden-Oosten de druk op de energiemarkt verder vergroot en dat Nederland al jarenlang structureel hogere energieprijzen kent dan de omringende landen?

Kunt u toelichten op welke wijze het kabinet werkt aan een structurele oplossing voor de hoge energiekosten, in plaats van tijdelijke maatregelen, zodat het ondernemersklimaat duurzaam wordt versterkt?

#### Antwoord 7 en 8

De huidige crisis in het Midden-Oosten onderstreept de kwetsbaarheid van Nederland door de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen uit het buitenland. Dit geeft zorgen en onzekerheid bij burgers en bedrijven over of de energierekening nog wel betaald kan worden en of de bedrijfsvoering in de huidige vorm kan worden voortgezet. Het is daarom belangrijk om weerbaarder te worden voor energieschokken, zodat de energiekosten voor burgers en bedrijven voorspelbaarder worden en het aanbod van energie meer in eigen hand hebben. Om de afhankelijkheid van olie- en gas verder te verminderen en de energiekosten structureel te verlagen, zet het kabinet in op het vergroten van energiezekerheid en betaalbare energie van eigen bodem. Daarnaast neemt het kabinet op korte termijn een aantal maatregelen om de energiekosten voor burgers en bedrijven te verlagen. Zo wordt voor 2026

<sup>3</sup> <https://www.pbl.nl/uploads/default/downloads/500076011.pdf>

<sup>4</sup> Elasticiteiten van binnenlandse personenmobiliteit | Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid

onder andere extra budget vrijgemaakt voor het Warmtefonds en wordt versneld geld uit het Klimaatfonds overgeheveld om het MKB te ondersteunen bij het nemen van energiebesparende maatregelen. Ook wordt de onbelaste reiskostenvergoeding verhoogd en de motorrijtuigenbelasting voor bestelauto's van ondernemers en vrachtwagens verlaagd.